

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: نعیم سلیمی

۱۱ اگست ۲۰۲۳



نعیم سلیمی

درمورد چگونگی شکل گیری یک چشم انداز تاریخی



در کتاب های درسی تاریخی اعم از دانشگاه هاودانشکده ها برای ما گفته می شد که تمامی انکشافات و پیشرفت های تاریخی نتیجه کارروائی های شاهان، سلاطین، امپراتورها بوده و این باور به شاگردان رشته تاریخ به گونه انتزاعی، مجرد، بدون پیوندگانینگ رویدادهای تاریخی با یکدیگر چنین تلقین می گردید که گویا تاریخ محصول کارنامه های افراد بزرگ و ابیده های آنها می باشد که در آن توده های مردم نظاره گران و تماشاچیان غیرفعال کردارهای کاریزماتیک و تعیین کننده قطعی این افراد اند و بس. اما در واقعیت امر این انسان هابه مثابه یک کتله بزرگ دسته جمعی اند که تاریخ

خودرایی سازند، مگر با تفاوت این که رویداد های تاریخی بر محور آرزوهای آدمی آنگونه که مطلوب نظر و علاقه مندیت شکل نمی گیرند .

به عبارت دیگری این پروسه ساختن و ایجاد تاریخ تحت شرایط گزینش خودی هرفردی به طور جداگانه انجام نمی گیرد. شرایط موجودی که از قبل وجود داشته و از گذشته به حال منتقل گردیده بالای افراد جداگانه جامعه درین گزینش نقش اساسی و تعیین کننده دارد و از جانب دیگر با دنبال نمودن گزینش خودی [منفعت فردی] انسان ها ناچار داخل یک مراد و روابطی با یک دیگری گردند که خارج از اراده آنها قرار داشته و به گونه مستقل عمل می نماید که آن را مناسبات تولیدی می نامند. انسان ها به درجات متفاوتی دارای اختیار و آزادیهای نسبی در زندگی می باشند، ولی به همه حال آنها به لحاظ موقف اقتصادی شان در جامعه ناگزیر به اتخاذ تصمیمی اند که از حیطه کنترل آنها بیرون می باشد . به گونه مثال اگر شما مانند قسمت گسترده و بزرگ جامعه به بخشی از طبقه کارگر تعلق داشته باشید که از ثروت و اسام سرمایه گذاری ها محروم است و با یک زندگی بخور و نمیر روزگار خود را می گذرانند ، در آنصورت شما مجبورید در برابر دستمزدی که حداقل معیشت زندگی را تأمین می نماید، برای کار فرما، کار نمائید. شاید شما دارای انتخاب و گزینه اندکی باشید در مورد این که با در نظر داشت وضعیت پیرامونی تان برای کدام کار فرما کار می نمائید، مگر شما بالاخره باز هم ناگزیرید تا نیروی توان کاری خویش را به خاطر ابقای زندگی به یک کار فرمای سرمایه دار به فروش رسانید . نکته مهم دیگر این است که روایت های تاریخی انسان هائی که از جهان در گذشته و به ابدیت پیوسته اند مانند کابوسی است که بالای تفکر و دماغ انسان های زنده امروزی اثر می گذارند.

لازم به یاد آوری است که حتی ذکاوت مند ترین، قاطع ترین و افراد بینهایت کار از ماتیک، عوامل کاملاً آزادی در جریان گزینش خودی در تاریخ نمی باشند و کردار چنین دسته از افراد متأثر، متالم و محدود از شرایط مادی، روابط اجتماعی و قوانین اقتصادی عصر زمانی که این افراد در آن زندگی می کردند و اکنون نیز زندگی می نمایند ، می باشد. مثل قطرات باران که در دامنه یک تپه مرتفع می بارد، هر فرد جداگانه ای آثار، علایم و رد و پل پای خود را در محیط پیرامونی گذاشته و می گذارد و به اینگونه مجموعه این علایم و آثار جداگانه به نوبه خود یک چشم انداز تاریخی را به وجود می آورد که پیمانه آن در یک مسیر پیموده شده توسط رد و پل پای ها در آینده تعریف و حکایت می گردد. هنگامی که سیلاب هاو یا زمین لرزه های سیاسی بزرگ می توانند لاجرم کره خاکی ما را برای همیشه دگرگون سازند، به همین گونه در نهایت امر در یک شرایط عادی مسیری که ما انسان ها به آن گام برمی داریم ذریعه توپوگرافی اجتماعی پیرامونی محدود و معین می گردد که خویشتن را در جریان آن دریافت می نمائیم . به قول گلستان سعدی:

باران که در لطافت طبعش خلاف نیست در باغ لاله روید و در شوره بوم خس**

در یک نتیجه گیری کلی کارکرد های اجتماعی رویداد های تاریخی قبلی تصامیم و مسؤولیت های مخیر انسانی افراد جداگانه رادر حال و آینده محدود و مقید می سازد که این ادعا مصداق شخصیت های بزرگ در تاریخ نیز می باشد که نقش آنها را تاریخ در یک بحث جداگانه در آینده دنبال می نمائیم .